

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

*SSN Mirosława Wysocka*

w sprawie z powództwa J. R.

przeciwko W. R.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 października 2008 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego w L. z dnia 21 stycznia 2008 r., sygn. akt III Ca (...),

### **odrzuca zażalenie**

### **Uzasadnienie**

Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2007 r. Sąd Rejonowy w L., uwzględniając wniosek pozwanego W. R., zwolnił go od kosztów sądowych w sprawie o ustanowienie rozdzielności majątkowej i ustanowił dla niego adwokata z urzędu, którego Okręgowa Rada Adwokacka w L. wyznaczyła w dniu 28 czerwca 2007 r. w osobie R. K. Postanowieniem z dnia 21 września 2007 r. Sąd Okręgowy w L. oddalił ponowny wniosek pozwanego o ustanowienie w sprawie adwokata z urzędu. Zaskarżonym obecnie do Sądu Najwyższego postanowieniem z dnia 21 stycznia 2008 r. Sąd Okręgowy oddalił kolejny wniosek z dnia 21 grudnia 2007 r., w którym pozwany domagał się „ustalenia adwokata z urzędu”, który sporządziłby w jego imieniu skargę kasacyjną od wyroku tego Sądu z dnia 9 listopada 2007 r. Zdaniem Sądu, wniosek należało oddalić, gdyż pozwany korzystał już z pomocy prawnej ustanowionego w sprawie adwokata. W zażaleniu na postanowienie z dnia 21 stycznia 2008 r., wnosząc o jego

uchylenie, pozwany odniósł się krytycznie do dotychczasowej współpracy z wyznaczonym w sprawie pełnomocnikiem i wskazał na potrzebę sporządzenia skargi przez innego adwokata.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niedopuszczalne, gdyż zostało wniesione od postanowienia, na które w świetle art. 394<sup>1</sup> k.p.c. środek ten stronie nie przysługuje (por. postanowienie SN z dnia 2 kwietnia 1998 r., II UZ 26/98, OSNP 1999, nr 9, poz. 320). Postanowienie to nie zalicza się bowiem ani do orzeczeń wprost wymienionych w § 1 tego przepisu, ani postanowień kończących postępowanie w sprawie, o których mowa w jego § 2.

O niedopuszczalności zażalenia strony pozwanej zadecydowała także inna okoliczność. Zgodnie z art. 87<sup>1</sup> § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów bądź radców prawnych. Zasada ta nie odnosi się jedynie do osób wskazanych w paragrafie drugim tego przepisu. W postępowaniu zażaleniowym także zatem zachodzi konieczność wykazania się przez stronę skarżącą zdolnością postulacyjną (por. np. postanowienie SN z dnia 24 maja 2007 r., II CZ 33/07, nie publ. oraz postanowienie SN z dnia 30 lipca 2007 r., IV CZ 61/07, nie publ.). Wniesienie zażalenia przez pozwanego, który cechą tą się nie legitymuje, oznaczało, że wskazany środek odwoławczy jest niedopuszczalny również i z tej przyczyny. Zważywszy, że w świetle art. 394<sup>1</sup> § 1 i 2 k.p.c. postanowienie z dnia 21 stycznia 2008 r. należy do orzeczeń niezaskarżalnych, wniesienie na nie zażalenia nie było objęte wyjątkiem przewidzianym w art. 87<sup>1</sup> § 2 k.p.c., który dotyczy postępowania o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wyłączenie przymusu adwokacko-radcowskiego nie może bowiem w założeniu ustawodawcy obejmować środków, które według kodeksu postępowania cywilnego są w sprawie niedopuszczalne, a zatem stronie nie przysługują.

Chociaż zażalenie w sprawie jest niedopuszczalne, trzeba zauważyć, że przedmiotowy wniosek został przez Sąd drugiej instancji błędnie potraktowany. Z treści wniosku nie wynikało jasno, jakie były rzeczywiste intencje jego autora, a zatem Sąd Okręgowy powinien był wezwać go do złożenia w tym zakresie stosownych wyjaśnień. Wobec niepodjęcia tej czynności należało, analizując sposób sformułowania wniosku, wbrew stanowisku Sądu, raczej założyć, że bliższe zamiarom skarżącego było doprowadzenie do zmiany w osobie wyznaczonego dla niego w sprawie adwokata, by ten wniósł w jego imieniu skargę. W istocie zatem orzekanie w przedmiocie wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu należało uznać za bezprzedmiotowe. Sąd

odwoławczy powinien być w sprawie ograniczyć się do pouczenia skarżącego, że w zakresie wyznaczenia dla niego innego adwokata z urzędu właściwą jest Okręgowa Rada Adwokacka w L. i do niej należało zwrócić się z tym wnioskiem.

Z powyższych względów zażalenie pozwanego podlegało odrzuceniu na podstawie art. 398<sup>21</sup> w zw. z art. 394<sup>1</sup> § 3 i 373 k.p.c.